U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jana Passera, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **R. N.,** zastoupené JUDr. Bohumilem Maceškou, advokátem se sídlem Kozomínská 638, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2008, čj. OAM-367/VL-07-08-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 7. 2010, čj. 63 Az 58/2008 - 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 6. 2008, čj. OAM-367/VL-07-08-2008, nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 13. 7. 2010, čj. 63 Az 58/2008 - 51, zamítl jako nedůvodnou. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobkyně neopustila zemi původu z důvodu pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Naopak bylo zjištěno, že Moldavsko opustila pro své ekonomické potíže a problémy se soukromými osobami (rodinou a jejím tehdejším partnerem). Problémy se soukromými osobami ovšem nebyly zapříčiněny důvody významnými pro azylové řízení. Sama žalobkyně připustila, že žádost podala z ekonomických důvodů. Žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Krajský soud dále zdůraznil, že je věcí správního uvážení rozhodujícího orgánu, zda v případě důvodů hodných zvláštního zřetele, rozhodne o udělení humanitárního azylu. U žalobkyně rovněž nebyly shledány předpoklady pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. Krajský

soud připomenul, že prostřednictvím žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze žádat o legalizaci pobytu. Ani skutečnost, že žalobkyně žije v České republice již dlouhou dobu, a to ve společné domácnosti s jiným mužem, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně mohla efektivněji využít institutů zákona o pobytu cizinců. Správní orgán vyšel z řádně zjištěného skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Žalobkyně sice v průběhu správního řízení uvedla, že se obávala jednání ze strany bývalého manžela, který ji vyhrožoval únosem dítěte, avšak v průběhu ústního jednání před krajským soudem popřela, že ve své vlasti sňatek uzavřela. Žalobkyně tudíž uvedla žalovaného v omyl. Krajský soud dále poukázal na informace o zemi původu vztahující se k občanům Moldavska nacházejících se v zahraničí.

Žalobkyně (stěžovatelka) napadla kasační stížností výrok I. rozhodnutí krajského soudu, jímž byla zamítnuta její žaloba, a to z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem. K možnému udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) stěžovatelka uvedla, že už ve správním řízení upozorňovala, že po návratu do Moldávie asi bude vystavena ponižujícímu a nedůstojnému zacházení. Z telefonického spojení se svou matkou ví, že tomu tak obvykle bývá. Možnost takového jednání k navrátivšímu emigrantovi ze západní a střední Evropy orgány dostatečně nechápou a hodnotí je jinak než občané Moldávie. Tímto aspektem se žalovaný nezabýval a krajský soud nezkoumal, zda toto opomenutí nemohlo mít vliv na zákonnost správního rozhodnutí. Stěžovatelka má ve vztahu k důvodům podle § 14 zákona o azylu dále za to, že správní rozhodnutí za zjištěného skutkového stavu nese znaky přehnaného formalismu, případně některé znaky libovůle. Zjištěný skutkový stav mohl žalovaný, příp. soud hodnotit příznivěji. Nebylo přihlédnuto k tomu, že v době trvání manželství s českým občanem mohla stěžovatelka svůj pobyt jednoduše legalizovat, ani k mimořádné a na vůli žalobkyně nezávislé situaci, která ji v tom zabránila. Zesnulý manžel po rozvodu svého předchozího manželství nemohl získat řádné trvalé bydliště, podmiňující vyřízení pobytového povolení stěžovatelky. Závěrem stěžovatelka navrhla, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v řízení bylo dostatečně prokázáno, že zemi původu neopustila kvůli pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, ale pro nepříznivou ekonomickou situaci. Ekonomické důvody nejsou důvodem pro udělení azylu ani podle § 14 daného zákona. Správní orgán se ztotožnil se soudním rozhodnutím i ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany.

Vzhledem k tomu, že se v posuzovaném případě jedná o přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se musel nejprve zabývat tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle § 104a s. ř. s. odmítnuta jako nepřijatelná. Vycházeje mimo jiné z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, podle kterého je „*podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek*," Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelka neuvedla žádný důvod, na jehož základě by bylo možné vyslovit přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Sám pak takový důvod nenalezl ani z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že se ztotožňuje se závěry žalovaného i krajského soudu, dle kterých ze správního a následně i soudního řízení vyplynulo, že důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu je snaha stěžovatelky o legalizaci pobytu na území České republiky spojená s ekonomickými důvody a nepříznivou ekonomickou situací v zemi původu. Stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, které by bylo možno označit za relevantní ve smyslu § 12 – § 14b zákona o azylu. Netvrdila žádné problémy se státními orgány. Podle setrvalé a bohaté judikatury Nevyššího správního soudu nejsou ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Tuto irelevantnost vyjádřil zdejší soud mimo jiné ve svém rozhodnutí ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 30. 10. 2003, čj. 3 Azs 20/2003 – 43, nebo rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, čj. 5 Azs 3/2003 - 54.

Rovněž ani snaha o legalizaci pobytu na území České republiky nezakládá důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 26. 9. 2006, čj. 4 Azs 442/2005 - 43, vyslovil, že *institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu) a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu.* K obdobným závěrům dospěl také v rozhodnutích ze dne 19. 10. 2006, čj. 7 Azs 234/2005 - 48, ze dne 12. 10. 2006, čj. 6 Azs 297/2005 - 53, nebo ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004 - 69.

V posuzované věci nelze odhlédnout od skutečnosti, že žalobkyně žila v České republice nelegálně po dobu více jak 4 let, tj. od 30. 12. 2003 do 3. 3. 2008, kdy jí bylo uděleno správní vyhoštění. O udělení mezinárodní ochrany zažádala 6. 5. 2008.

Stěžovatelka ve vztahu k možnému udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) předmětného zákona uvedla, že v případě návratu do Moldávie bude asi vystavena ponižujícímu zacházení. Takto tvrzené důvody ovšem nesouvisí s možným pronásledováním stěžovatelky, které ji vedlo k opuštění země původu, ale naopak se spíše vztahují k možnému udělení doplňkové ochrany. Nicméně, jak správní orgán, tak i krajský soud ve světle uplatněných žalobních bodů, se vypořádal s tím, že stěžovatelka nesplňuje podmínky ani pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Žalovaný shromáždil dostatečné informace o zemi původu a řádně se zabýval situací osob navrátivších se do Moldávie. S ohledem na získané informace pak správní i soudní orgán řádně uzavřely, že stěžovatelce nehrozí nebezpečí vážné újmy, tak jak je vymezeno v § 14a zákona o azylu, a jí tvrzené důvody nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 téhož zákona.

Nejvyšší správní soud neshledal pochybení ani při hodnocení možného udělení humanitárního azylu, neboť stěžovatelkou uváděné skutečnosti nelze považovat za důvody hodné zvláštního zřetele. Žalovaný správní orgán řádně zjistil a posoudil osobní situaci stěžovatelky a také i stav v zemi jejího původu, přičemž nikterak nevybočil z mezí správního uvážení. Je třeba odmítnout, že by správní rozhodnutí neslo znaky libovůle či přepjatého formalismu. Správní orgán je povinen hodnotit zjištěný skutkový stav

objektivně. Lze jen připomenout, že povinnost žalovaného zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o mezinárodní ochranu, jak Nejvyšší správní soud konstatoval např. ve svém rozhodnutí ze dne 26. 2. 2004, čj. 5 Azs 50/2003 - 47. Skutečnost, že stěžovatelka mohla v době trvání manželství s českým občanem legalizovat pobyt a to, že se tak nestalo z důvodů na její vůli nezávislých, nelze považovat za onen relevantní důvod pro udělení humanitárního azylu. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 17. 9. 2003, čj. 4 Azs 6/2003 - 55, vyslovil, že „*samotná skutečnost manželství žadatele o azyl s občanem ČR není důvodem hodným zvláštního zřetele*“. V rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, čj. 5 Azs 3/2003 - 54, pak uzavřel, že obtíže žadatele o azyl stran obživy nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Krajský soud při svém rozhodování postupoval v intencích této judikatury. Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, Nejvyšší správní soud ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud nad rámec uplatněných stížních bodů poznamenává, že krajský soud v kasační stížností nenapadeném výroku III. nepřiznal žalobě odkladný účinek, ačkoliv má podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany ve smyslu § 32 odst. 3 zákona o azylu odkladný účinek přímo ze zákona.

Stěžovatelka v kasační stížnosti navrhla, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Nejvyšší správní soud o takovém návrhu nerozhodoval, neboť rovněž kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany je odkladným účinkem vybavena *ex lege* (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. prosince 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu